

INs 330/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2014 roku.

SĄD REJONOWY W BIELSKU PODLASKIM I WYDZIAŁ CYWILNY

W składzie:

Przewodniczący: ***SSR Katarzyna Wencka***

Protokolant: ***Kamila Sowa***

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2014 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z wniosku K. T. i J. T.

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w L. Oddział B.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

I Ustanowić służebność przesyłu obciążającą nieruchomość położoną w R.obręb (...), gmina S. oznaczoną numerami geodezyjnymi: (...), dla której nieruchomości Sąd Rejonowy w B. Zamiejskowy X Wydział Ksiąg Wieczystych w S. prowadzi księgę wieczystą Kw (...) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w L. Oddział B., polegającą na umiejscowieniu linii napowietrznej SN 15kV do zasilania stacji transformatorowej (...) R.Z-d S.z trzema stanowiskami słupowymi, w tym jednym ze stacją transformatorową typu (...) oraz linii kablowej niskiego napięcia i prawie dostępu do tej linii w zakresie niezbędnym do eksploatacji oraz usuwania awarii, dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na nieruchomość obciążoną odpowiednim sprzętem w zakresie oznaczonym na szkicu bieglego z zakresu geodezji S. W.(k-308) jako obszar oznaczony linią koloru niebieskiego i literami A-B-C-D-E-F o powierzchni 476 m², który to szkic stanowi integralną część niniejszego orzeczenia.

II Zasądzić od (...) Spółki Akcyjnej w L. Oddział B. na rzecz K. T. i J. T. solidarnie tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności kwotę 5967 zł (pięć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt siedem złotych), płatną w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z odsetkami w wysokości 8 % w stosunku rocznym w razie opóźnienia w terminie świadczenia.

III Oddalić wniosek o przyznanie wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności w pozostałym zakresie.

IV Nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w B.) od wnioskodawców solidarnie kwotę 1967,50 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

V Stwierdzić, że zainteresowani we własnym zakresie ponoszą pozostałe koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

INs 330/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy K. T.i J. T.po ostatecznym sprecyzowaniu wniosku wnieśli o ustanowienie na mocy art. 305² w zw. z art. 305¹kc służebności przesyłu obciążającej nieruchomość składającą się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...)położonych w R., gmina S., dla której to nieruchomości prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w B.X Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych z siedzibą w S.księga wieczysta (...)i obciążającej nieruchomość o numerze geodezyjnym (...)położoną w R., gmina S., dla której to nieruchomości prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w B.X Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych z siedzibą w S.księga wieczysta (...)na rzecz przedsiębiorcy (...) Spółki Akcyjnejz siedzibą w L., której treścią jest znoszenie istnienia na nieruchomościach obciążonych i w przestrzeni nad i pod powierzchnią tych nieruchomości urządzeń przesyłowych w postaci linii napowietrznej SN do zasilania stacji transformatorowej 3-(...), stacji transformatorowej 15/0, 4kV oraz linii kablowej oraz prawa korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem (k.123). Wnioskodawcy ostatecznie wnosili o ustanowienie służebności przesyłu obejmującej swym zakresem obszar oznaczony na projekcie bieglego z zakresu geodezji S. W.linia koloru niebieskiego o powierzchni 476m² oraz obejmującej swym zakresem powierzchnię drogi dojazdowej o obszarze 852m² oznaczonej na projekcie bieglego linia koloru zielonego (k.266). Pierwotnie wnosili o zasądzenie od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawców kwoty 1200 zł miesięcznie tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu, a ostatecznie wnieśli o zasądzenie wynagrodzenia odpowiadającego wysokości czynszu dzierżawnego za grunt niezbędny do obsługi urządzeń przesyłowych w okresach rocznych (k. 266v). Wnosili również o zasądzenie od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 3-4).

Uczestniczka postępowania (...) Spółka Akcyjna w L.Oddział w B.przychyliła się do wniosku co do zasady (k.136). Wnosiła o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz (...) Spółka Akcyjna w L.i każdorazowego właściciela urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomościach składających się z działek o numerach geodezyjnych: (...)położonych w miejscowości R.gmina S., polegającej na znoszeniu istnienia posadowionych na nieruchomościach obciążonych urządzeń elektroenergetycznych w postaci fragmentów linii napowietrznej SN do zasilania stacji transformatorowej(...)R.Z-d S., stacji transformatorowej 15/0, 4kV oraz linii niskiego napięcia, służących do przesyłu energii elektrycznej i prowadzenia za jej pomocą dystrybucji energii elektrycznej oraz polegającą na prawie do korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, prawie każdorazowego usunięcia awarii, dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji i przebudowy urządzeń i instalacji elektroenergetycznych wraz z prawem nieodpłatnego wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem przez pracowników (...) S.A.i każdorazowego właściciela urządzeń elektroenergetycznych oraz przez wszystkie podmioty i osoby, którymi (...) S.A.i każdorazowy właściciel urządzeń elektroenergetycznych posługuje się w związku z prowadzoną działalnością za jednorazowym wynagrodzeniem (k.43-44). Wnosiła o ustanowienie służebności przesyłu w zakresie określonym przez biegłego S. W.w opinii z dnia 10.09.2014 roku, bez uwzględniania drogi dojazdowej (k.308). Uczestniczka postępowania zakwestionowała okresowy charakter oraz wysokość żądanego przez wnioskodawców wynagrodzenia wskazując, że jest ono rażąco wygórowane. Wnosiła o zasądzenie wynagrodzenia jednorazowego zgodnie z wyceną znajdująca się w opinii biegłej A. C.(k. 266v). Uczestniczka postępowania wносиła również o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Zabudowana nieruchomość położona R.gmina S., składającą się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...), dla której to nieruchomości prowadzona jest w Sądzie Rejonowym wB.X Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych z siedzibą w S.księga wieczysta (...)stanowi współwłasność majątkowa małżeńską małżonków J. T.i K. T.(akta dokumenty księgi wieczystej Kw (...)k. 127-132). Przez działki o w/w numerach geodezyjnych przebiega linia napowietrzna SN do zasilania stacji transformatorowej (...)R.Z-d S.. Dodatkowo na działce o nr geodezyjnym (...) usytuowana jest stacja transformatorowa 15/0, 4kV oraz linia kablowa niskiego napięcia (okoliczność bezsporna).

Urządzenia elektroenergetyczne na działce wnioskodawców zostały wybudowane w roku 1996 na wniosek inwestorów J. i K. T. w oparciu o wydane „Warunki ogólne i techniczne przełączenia urządzeń elektrycznych z dnia 21.11.1995 roku znak (...)” do zasilania Zakładu (...) w R. (k. 253). Następnie na podstawie umowy z dnia 29 października 1996 roku przedmiotowe urządzenia zostały przekazane na majątek Zakładu (...) S.A. (umowa (...) k 54-55, protokół zdawczo odbiorczy k. 56, protokół ze sprawdzenia zgłoszonych do przyłączenia do sieci urządzeń elektrycznych wraz z mapą poinwentaryzacyjną k.57-59).

W dniu 12 grudnia 2012 roku wnioskodawcy skierowali do uczestniczki postępowania wezwanie do zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu na wskazanej powyżej nieruchomości oraz do zapłaty kwoty 144 000 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez okres 10 lat wstecz (k.13). Uczestniczka postępowania nie ustosunkowała się do roszczenia wnioskodawców (k.12).

Urządzenia elektroenergetyczne posadowione na działkach należących do wnioskodawców należały do poprzednika prawnego uczestniczki postępowania - Zakładu (...)z siedzibą w B., które to przedsiębiorstwo państwowe zostało przekształcone w spółkę akcyjną. Na mocy Zarządzenia nr (...)Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku dokonano podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...)w B.i przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...)w B.w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. Przedmiotowa spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki swego poprzednika prawnego. (...) S.A.z siedzibą w B.jako przedsiębiorstwo zostało przeniesione na mocy umowy aportowej ma rzecz Zakładu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością B.. Zakład (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością B.zmieniła nazwę na (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością B.a następnie w wyniku połączenia przez przejęcie wszelkie prawa i obowiązki w tym własność urządzeń elektroenergetycznych przeszły na rzecz (...) Spółkę Akcyjnąz siedzibą w L.(k. 60-106).

Zgodnie z art. 305¹kc i art. 305² kc nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 kc, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Jeżeli właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy o stanowanie służebności przesyłu, a jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 kc, przedsiębiorca może żądać jej ustanowienia za odpowiednim wynagrodzeniem. Jeżeli przedsiębiorca, zaś odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 kc, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

W sprawie bezsporny jest fakt, że na opisanej powyżej nieruchomości wnioskodawców przebiega linia napowietrzna SN do zasilania stacji transformatorowej (...)R.Z-d S.oraz usytuowana jest stacja transformatorowa 15/0, 4kV i linia kablowa niskiego napięcia, które to urządzenia zostały wybudowane na wniosek inwestorów -wnioskodawców a następnie przekazane na rzecz poprzednika prawnego uczestniczki postępowania.

J. T. i K. T. podnosili, że uczestniczka postępowania zajmuje działki wnioskodawców bezumownie. Strony nigdy bowiem nie zawarły umowy, mocą której uczestnik postępowania uprawniony byłby do umieszczenia na działce wnioskodawców sieci elektroenergetycznej, ani umowy na mocy której byłby on uprawniony do korzystania z tejże sieci. Wnioskodawcy nigdy też nie zwolnili spółki od ponoszenia opłat z tytułu takiego korzystania z działki. Wnioskodawcy wskazywali, że właściciel może domagać się stosowanego wynagrodzenia od właściciela stojących tam urządzeń przesyłowych. W ocenie wnioskodawców przeniesienie prawa własności urządzeń na rzecz uczestniczki postępowania nie pozbawia wnioskodawców prawa żądania ustanowienia służebności przesyłu za odpowiednim wynagrodzeniem. Umożliwienie wstępu i przeprowadzenia kontroli, naprawy czy konserwacji urządzeń nie jest równoznaczne z zezwoleniem na nieodpłatne korzystanie z nieruchomości polegające na umieszczenie sieci elektroenergetycznej na działce wnioskodawców. Wnioskodawcy podnosili, że nie wyrazili zgody na nieodpłatne zajęcie nieruchomości pod urządzenia infrastruktury należące czy użytkowane przez konkretne przedsiębiorstwo. Tym samym nie sposób w oparciu o treść umowy przyjąć, że wnioskodawcy w sposób dorozumiany umową z dnia 29 października 1996 roku ustanowili na nieruchomości służebność przesyłu. Ponadto umowa o ustanowienie

służebności przesyłu powinna być zawarta w formie aktu notarialnego, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie (k.111-112).

Uczestniczka postępowania (...) Spółka Akcyjna w L. przychyliła się do wniosku o ustanowienie służebności przesyłu co do zasady, wnosząc jednocześnie o doprecyzowanie treści służebności przesyłu. Podnosiła, że nieprawdziwe są twierdzenia wnioskodawców, iż uczestnik postępowania korzysta z nieruchomości bez zgody wnioskodawców oraz bezpodstawnie umieścił urządzenia elektroenergetyczne, gdyż przedmiotowe urządzenia zostały wybudowane przez wnioskodawców i przekazane nieodpłatnie na majątek Zakładu (...) S.A. (k.43-46).

Sąd przychylił się do stanowiska wnioskodawców, że umożliwienie wstępu i przeprowadzenia kontroli, naprawy czy konserwacji urządzeń w związku z przeniesieniem prawa własności urządzeń elektroenergetycznych na rzecz uczestniczki postępowania nie jest równoznaczne z zezwoleniem na nieodpłatne korzystanie z nieruchomości polegające na umieszczeniu sieci elektroenergetycznej na działce wnioskodawców i ustanowieniem służebności przesyłu. Z treści umowy z dnia 29.10.1996 roku (k. 54 -55) nie wynika bowiem, że wolą stron było ustanowienie służebności przesyłu, a jedynie nieodpłatne przeniesienie własności urządzeń na rzecz poprzednika prawnego uczestniczki postępowania i wyrażenie zgody przez inwestora na wstęp upoważnionych pracowników zakładu na grunty lub do budynków celem dokonania niezbędnych napraw i konserwacji.

Z uwagi na powyższe okoliczności oraz przychylenie się uczestniczki postępowania co do zasady do wniosku J. T. i K. T. o ustanowienie służebności przesyłu, wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Przechodząc do kwestii ustanowienia służebności to należy zaznaczyć, że sporny był jej zakres, a w konsekwencji także wysokość wynagrodzenia. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu elektryczności K. B. na okoliczność wskazania na szkicu graficznym obszaru niezbędnego do korzystania, konserwacji i naprawy linii napowietrznej SN do zasilania stacji transformatorowej (...) R.Z-d S., stacji transformatorowej 15/0, 4kV oraz linii kablowej niskiego napięcia na nieruchomościach wnioskodawców. Biegły K. B. w swojej opinii (k. 172-178) stwierdził, że obszar oznaczony na szkicu graficznym stanowiącym załącznik nr 1 do opinii kolorem zielonym o powierzchni 515 m² stanowi obszar niezbędny i wystarczający do korzystania, konserwacji i naprawy urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na nieruchomości wnioskodawców oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) w miejscowości R. gmina S.. Biegły, sporządzając swą opinię obliczył powierzchnie zajmowane przez linię napowietrzną SN 15kV- 466,07m², linię kablowa niskiego napięcia- 46 m², natomiast powierzchnię zajmowaną przez stację transformatorową przyjął zgodnie z pismem uczestnika postępowania na 2,62 m². Wskazał, że droga dojazdowa do stanowisk słupowych, stacji transformatorowej, linii kablowej może być niezbędna wyłącznie w sytuacjach awaryjnych lub ewentualnej przebudowy urządzeń. Dojazd sprzętu ciężkiego może być konieczny tylko w sytuacji awarii bądź przebudowy linii. Na potrzeby przeprowadzenia przeglądu dojazd samochodem może być zbędny.

Opinia była przedmiotem zastrzeżeń ze strony wnioskodawców, co do powierzchni przyjętej przez biegłego do prowadzenia przez uczestniczkę postępowania czynności związanych z eksploatacją i konserwacją urządzeń przesyłowych. W ocenie wnioskodawców aby zabezpieczyć prawidłowy i pełny dostęp do urządzeń elektroenergetycznych, niezbędnym jest określenie szerokości pasa przebiegającego pod linią, który winien wynosić 6m. Wnioskodawcy wskazali, iż w ich ocenie droga dojazdowa do stanowisk słupowych, stacji transformatorowej oraz linii kablowej jest obszarem który ogranicza własność przysługującą wnioskodawcom i w przypadku ustanowienia służebności będzie mogła być wykorzystywana w każdym czasie (k.195-196).

Biegły, ustosunkowując się do zarzutów do opinii zarówno pisemnie (k.204) jak i na rozprawie w dniu 12 maja 2014 roku (k.270-271) podtrzymał swoje stanowisko w sprawie. Biegły zwrócił uwagę, że droga dojazdowa do stanowisk słupowych może być niezbędna tylko w sytuacji awarii, tak samo wjazd ciężkiego sprzętu na działki wnioskodawców może być potrzebny w wyjątkowych sytuacjach. Z uwagi na usytuowanie stacji transformatorowej w pobliżu wjazdu na posesję w przypadku konieczności dojazdu do stacji wykorzystywana będzie droga wjazdowa na posesję. Biegły

wskazał, że oględziny, jak też naprawy linii są możliwe przy użyciu odpowiedniego sprzętu (specjalnych podnośników) bez wkraczania na nieruchomości wnioskodawców.

W ocenie Sądu, opinia biegłego K. B. jest jasna, spójna, pełna, brak w niej wewnętrznych sprzeczności, które mogłyby ją zdyskredytować. Biegły, legitymujący się odpowiednim stażem pracy i doświadczeniem zawodowym, dokonał swoich ustaleń w oparciu o oględziny działki wnioskodawców oraz w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. W sposób szczegółowy, rzeczowy i merytoryczny odniósł się do zarzutów mu stawianych, w związku z tym opinia zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd dopuścił również dowód z opinii biegłego z zakresu geodezji i szacowania nieruchomości S. W. na okoliczność wyznaczenia na szkicu graficznym służebności przesyłu na nieruchomościach wnioskodawców zgodnie z zaleceniami biegłego z zakresu elektryczności K. B.. Biegły z zakresu geodezji na załączonej do opinii mapie oznaczył na działkach (...) zakres projektowanej służebności jako obszar A-B-C-D-E-F oznaczony na mapie kolorem niebieskim o powierzchni 476 m² (k. 303). Biegły w swej opinii (k.302) wskazał, że służebność przesyłu została zaprojektowana dla pasa gruntu o szerokości 2,09 m obejmującego linię napowietrzną oraz dla pasa gruntu o szerokości 1,00 m obejmującego odcinek kablowy podziemny.

Wnioskodawcy zakwestionowali ustalenia biegłego, podnosząc że obszar niezbędny do korzystania, konserwacji i naprawy urządzeń elektroenergetycznych winien wynosić 515m² zgodnie z wyliczeniami biegłego K. B.. Zarzucili również, że biegły nie uwzględnił drogi dojazdowej do stanowisk słupowych, stacji transformatorowej oraz linii kablowej (k. 321).

Biegły słuchany na rozprawie w dniu 27 października 2014 roku podtrzymał swą opinię w sprawie. Wskazał, że dokonał ponownych obliczeń, które były zgodne z obliczeniami przedstawionymi w pierwotnej opinii. Biegły podał, że obliczył powierzchnię tylko w obrębie działek wnioskodawców objętych wnioskiem, czyli (...). Biegły zgodnie z zaleceniem Sądu sporządził opinię uzupełniająca w sprawie uzupełnił szkic graficzny o drogę dojazdową do obsługi stacji transformatorowej i stanowisk słupowych. Zaprojektował pas gruntu o szer. 3,5 m i długości 243 m o powierzchni 852m² (k.252-253).

W ocenie Sądu opracowany przez biegłego S. W. projekt służebności przesyłu, został sporządzony w sposób fachowy oraz w oparciu o wiedzę i doświadczenie biegłego, a także w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa geodezyjnego i kartograficznego. Biegły zgodnie z zaleceniami Sądu posiłkował się opinią biegłego z zakresu elektryczności K. B., która to opinia jako logiczna, rzetelna i oparta na głębokiej wiedzy biegłego również stanowiła podstawę ustaleń w niniejszej sprawie. Rozbieżność w zakresie powierzchni służebności (515m² w opinii biegłego K. B. oraz 476m² w opinii S. W.) wynikała z faktu, że biegły K. B. zaprojektował służebność przesyłu aż do budynku posadowionego na działce o numerze geodezyjnym o obecnym numerze geodezyjnym (...) przechodzącą także przez działkę o nr (...) (k. 178, k. 303), które to działki nie były objęte wnioskiem. Opinia biegłego z zakresu geodezji S. W. była zatem dla Sądu postawą ustalenia położenia urządzenia przesyłowego na działkach nr (...) i zakresu służebności.

W ocenie Sądu zasadne jest przyjęcie zakresu służebności przesyłu obciążającej działki wnioskodawców wskazanego w pierwotnej opinii biegłego S. W. z dnia 10.09.2014 roku bez uwzględnienia drogi dojazdowej do obsługi stacji transformatorowej i stanowisk słupowych (k. 302-303). Sąd podziela opinię biegłego K. B., że droga dojazdowa do stanowisk słupowych, stacji transformatorowej, linii kablowej może być niezbędna wyłącznie w sytuacjach awaryjnych lub ewentualnej przebudowy urządzeń. Z zeznań świadka W. P.- energetyka (k.137) wynika, że oględziny i naprawy linii energetycznej posadowionej na działkach wnioskodawców mogą być wykonywane z drogi ponieważ słupy są w odległości 10-15 m od drogi, a od pasa drogowego jeszcze mniej. W przypadku rutynowych przeglądów gdy linia jest w dobrym stanie, jest wymagany pomiar rezystancji oporności uziemień, słupów i w zależności od oceny przegląd okresowy stacji. W przypadku linii elektroenergetycznych usytuowanych na działkach wnioskodawców praktycznie potrzebny jest tylko odczyt wskazań licznika, jeżeli odbiorca sam tego nie podaje. Transformator nie wymaga konserwacji ani pomiarów, ponieważ jest to transformator hermetyzowany. Oględziny stacji transformatorowej są

robione przy każdej bytności, planowo raz na pięć lat. Świadek wskazał, że uszkodzenie przewodu linii nie wymaga w ogóle wjazdu na nieruchomości wnioskodawców, ponieważ prace można wykonać bez wjazdu. Wjazd byłby potrzebny tylko w sytuacjach wyjątkowych, awaryjnych. Od momentu powstania linii na działkach wnioskodawców nie były wykonywane żadne prace z wyjątkiem pomiarów oporności na odłączniku.

Powyższe zeznania obiektywnego świadka, który zajmuje się konserwacją linii elektroenergetycznych, zasługują na uwzględnienie. Utwierdzają Sąd w przekonaniu, że służebność przesyłu winna być ustanowiona jedynie w obszarze wskazanym w opinii biegłego S. W. z dnia 10.09.2014 roku bez uwzględnienia drogi dojazdowej (k.308). Powyższa droga dojazdowa nie jest niezbędna w niniejszej sprawie, gdyż konserwacja linii może być przeprowadzana bez potrzeby wjazdu na działkę wnioskodawców. Należy zauważyć, że od momentu budowy linii w 1996 roku do chwili obecnej nie było żadnej awarii, która skutkowałaby potrzebą użycia ciężkiego sprzętu. Biegły K. B., pod dokonaniu oględzin urządzeń elektroenergetycznych stwierdził, że stan techniczny linii jest dobry. Z uwagi na usytuowanie stacji transformatorowej w pobliżu wjazdu na posesję w przypadku konieczności dojazdu do stacji może być wykorzystywana droga dojazdowa na posesję, z której korzystają wnioskodawcy (k.204). Powyższe argumenty przemawiają za uznaniem, że ustanowienie służebności przesyłu uwzględniającej drogę dojazdową oznaczoną na szkicu biegłego z zakresu geodezji S. W. kolorem zielonym o powierzchni 852 m² (k. 253) stanowiłoby nadmierne obciążenie nieruchomości wnioskodawców, nieadekwatne do potrzeb i ustanowione bez istnienia przesłanek, warunkujących taki zakres służebności. Abstrakcyjne dywagowanie o możliwości zaistnienia awarii urządzeń elektroenergetycznych na działkach wnioskodawców nie może przesądzać o konieczności uwzględnienia w zakresie służebności także drogi dojazdowej. Powoływanie się wnioskodawców na fakt, że służebność przesyłu winna także obejmować swoim zakresem także strefę ochronną, czyli strefę, w której jest zakazane sytuowanie obiektów i urządzeń budowlanych, nie znajduje uzasadnienia w niniejszej sprawie. Należy zauważyć, że biegły K. B. wskazał w swojej opinii (k. 179), że na działkach wnioskodawców nie ma możliwości rozbudowy nie z powodu istnienia linii napowietrznej 15kV, lecz z powodu wymogów prawa budowlanego, stanowiących że posadowienie obiektu budowlanego w odległości mniejszej niż 4 m z otworami okiennymi lub drzwiowymi bądź 3 m bez otworów okiennych i drzwiowych od granicy działki jest niedopuszczalne.

Wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu ustala Sąd, z reguły przy pomocy biegłego, kierując się rodzajem urządzeń i związanych z nim sposobem korzystania z nieruchomości przez uprawnionego oraz wpływem, jaki te urządzenia na ograniczenie wykonywania praw do nieruchomości (w tym przypadku prawa własności). Wynagrodzenie to co do zasady powinno mieć charakter świadczenia jednorazowego, choć dopuszcza się również postać świadczeń okresowych. Nie ma żadnych ustawowych wskazówek, jak określić wysokość tego wynagrodzenia. Wydaje się, że można to per analogiam sięgnąć do niektórych wypowiedzi doktryny dotyczących wynagrodzenia należnego właścicielowi nieruchomości obciążonej za ustanowienie służebności drogi koniecznej. Generalnie wynagrodzenie z tytułu ustanowienia służebności przesyłu powinno być ustalone na podstawie cen rynkowych, a jako kryteria pomocnicze należy wziąć pod uwagę: zwiększenie wartości przedsiębiorstwa, którego składnikiem stała się służebność, ewentualne obniżenie wartości nieruchomości obciążonej, straty poniesione przez właściciela nieruchomości obciążonej, np. w postaci utraty pożytków z zajętego pod urządzenia przesyłowe pasa gruntu. Wysokość tego wynagrodzenia powinien ustalać każdorazowo biegły sądowy (zob. wyrok NSA z dnia 8 listopada 2001 r. I(...)opubl. Legalis). Sąd ustalając służebność przesyłu, orzeka o tym wynagrodzeniu z urzędu, niezależnie od wniosku właściciela nieruchomości służebnej, chyba, że uprawniony zrzekł się wynagrodzenia. Roszczenie o wynagrodzenie przedawnia się z upływem dziesięciu lat od dnia ustanowienia służebności (art. 118 kc). Jeżeli ustanowienia służebności nastąpiło w orzeczeniu sądowych, termin biegnie od daty uprawomocnienia się tego orzeczenia.

W zakresie wysokości należnego wynagrodzenia za ustanowienia służebności przesyłu, wypowiedziała się biegła z zakresu szacowania nieruchomości A. C. (k.216-223). Biegła wskazała, że w przypadku lokalizacji urządzenia infrastruktury technicznej na nieruchomości przeznaczonej pod zabudowę na wartość służebności przesyłu określaną sposobem parametrycznym składają się: wynagrodzenie za zmniejszenie wartości nieruchomości oraz wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości w pasie strefy ochronnej urządzenia. Biegła określiła wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu jako iloczyn powierzchni wykorzystywanego gruntu i wartości rynkowej

powierzchni gruntu nieruchomości obciążonej, z uwzględnieniem innych elementów mających wpływ na wartość wycenianego prawa przy zastosowaniu podejścia porównawczego i metody korygowania ceny średniej, w oparciu o zbiór wyselekcjonowanych transakcji wolnorynkowych. Jako jednostkę porównawczą przyjęła cenę 1 m² powierzchni działki. Biegła przyjęła do obliczeń powierzchnię zajęta pod służebność przesyłu zgodnie z wyliczeniami biegłego K. B. – 515 m² i określiła wartość wynagrodzenia jednorazowego obciążającego właściciela urządzeń elektroenergetycznych i linii położonej na działkach wnioskodawców na kwotę 6456 zł (k. 286). Wynagrodzenie miesięczne z tytułu ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomościach wnioskodawców biegła ustaliła na kwotę 20,92 zł, przyjmując że okres płatności wynosi 50 lat (k. 247)

Zarzuty do opinii biegłego zgłosili wnioskodawcy (k.257), kwestionując sposób wyceny i wynikającą z niego ustaloną wartość służebności. Wskazywali, że biegła do wyceny przyjęła wskazane w opinii współczynniki. W ich ocenie wynagrodzenie za służebność przesyłu powinno odpowiadać wysokości czynszu dzierżawnego za grunt niezbędny do obsługi infrastruktury (pas służebności przesyłu).

Należy zauważyć, że zarzuty do opinii biegłej A. C. w zakresie braku przyjęcia stawki czynszu dzierżawnego, zgłoszone zostały przez pełnomocnika wnioskodawców po zakreślonym przez Sąd terminie w piśmie z dnia 2 grudnia 2014 roku, przy czym odpis opinii biegłej został doręczony pełnomocnikowi w dniu 17 marca 2014 roku (zwrotne potwierdzenie odbioru k. 244). Zarzuty jako spóźnione, w trybie art. 207 §2 kpc podlegały zatem pominięciu.

W ocenie Sądu opinia biegłej A. C. była rzeczowa, poprawna merytorycznie i logicznie uzasadniona, przez co zasługiwała na uwzględnienie. Sąd skorygował jedynie powierzchnię służebności przyjętą za podstawę obliczeń przez biegłą - 515 m² na 476 m². Biegła, sporządzając opinię, wzięła pod uwagę powierzchnię służebności wskazaną przez biegłego K. B.. Na wskazany moment biegła nie dysponowała bowiem opinią biegłego z zakresu geodezji S. W., która została sporządzona w późniejszym czasie. Uwzględniając metodę obliczenia wynagrodzenia z tytułu służebności zastosowaną przez biegłą A. C. i powierzchnię służebności określoną przez biegłego S. W. wynagrodzenie z tytułu ustanowienia służebności przesyłu wyniosło 5 967 zł ($23 \text{ zł/m}^2 \times 476 \text{ m}^2 \times (0,3 + 0,35 \times (1 - 0,3))$).

Sąd zasądził zatem od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawców kwotę 5 967 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienia służebności przesyłu, oddalając wniosek o przyznanie wynagrodzenia w pozostałym zakresie. Wynagrodzenie miesięczne przyjęte przez biegłą A. C. (k. 247) przy przyjęciu okresu płatności – 50 lat, po upływie tego okresu przekroczyłyby wartość przedmiotowej służebności, a nadto brak jest dodatkowych przesłanek uzasadniających zasądzenie wynagrodzenia płatnego okresowo. J. i K. T. na rozprawie w dniu 15 grudnia 2014 roku ostatecznie wnosili o ustanowienie służebności przesyłu za odpłatnym wynagrodzeniem rocznym, co wymagałoby ponownego przeliczenia przez biegłą z zakresu szacowania nieruchomości. Wnioski dowodowe zmierzające do ponownego ustalenia wysokości należnego wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu przy przyjęciu stawki czynszu dzierżawnego i w przeliczeniu na roczne okresy (k- 267), zostały przez Sąd na mocy art. 217 § 2 kpc oddalone jako spóźnione.

Także wniosek pełnomocnika uczestniczki postępowania o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego S. W. uwzględniające dwa warianty drogi dojazdowej został oddalony jako spóźniony.

Sąd zasądził wynagrodzenie z tytułu ustanowienia służebności przesyłu na rzecz wnioskodawców solidarnie, uwagi na fakt że nieruchomość obciążona służebnością przesyłu stanowi współwłasność majątkowa małżeńska małżonków J. T. i K. T..

Mając na uwadze powyższe na mocy powołanych przepisów Sąd orzekł na mocy art. 305¹kc jak w pkt. I i II sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc. Uczestnik postępowania nie oponował wnioskowi o ustanowienie służebności przesyłu. Sporny był jedynie zakres służebności oraz wysokość wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności. W rezultacie wniosek został uwzględniony i służebność została przez Sąd ustanowiona,

ale wynagrodzenie zostało zasądzone w wysokości daleko odbiegającej od kwoty żądanej przez wnioskodawców. Generalnie wydatki w sprawie wyniosły 4967,50 zł (na które złożyły się: wydatki na poczet opinii biegłego K. B. w łącznej kwocie 1385,46 zł, na poczet opinii biegłej A. C. w łącznej kwocie 1249,55 zł oraz na poczet opinii biegłego S. W. w łącznej kwocie 2332,49 zł) i zostały pokryte z zaliczki wnioskodawców do kwoty 3000 zł. Sąd zatem obciążył solidarnie wnioskodawców wydatkami w sprawie w całości i nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od wnioskodawców kwotę 1967,50 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Stwierdził również, że pozostałe koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (koszty zastępstwa prawnego i opłatę sądową od wniosku) zainteresowani ponoszą we własnym zakresie.